

НИКОЛАЙ НЕКРАСОВ
РАЗМИШЛЕНИЯ ПРЕД
ПАРАДНИЯ ВХОД

Превод от руски: Ангел Тодоров, —

chitanka.info

Във тържествени дни край парадния вход,
във душите — със странна уплаха
(мъка вечно гнети сиромаша),
преминава незнаен народ.
Идва гост, казва име и звание,
горд минава през тая врата
и отива си той с мисълта,
че това му е просто призвание.
А през делнични дни в тия порти отвред
чукат хора отрудени — те
търсят работа, помощи — и са безчет.
Ето: старец, вдовица с дете.
Всяка сутрин редовно, насам и натам
куриери с книжа заминават.
И ще чуеш как някой си пее „трам-трам“,
а пък други в сълзи се задавят.
И видях аз веднъж прости селяни там,
кой ги знае отде долетели,
поклонили се бяха във божия храм —
тук пред портите бяха се спрели.
Появи се вратарят. „Пусни ни!“ — мълвят,
а в очите им — плаха надежда.
Той изгледа ги — див свят! Кого ще пленят
в тая груба селяшка одежда,
с кръст на шията, а на гърба —
вехта, скъсана вече торба
и нозете им — окървавени,
във подлоги със върви скрепени.
(От далечен край — гладни, без сън,
те вървели са, без да се спират.)
Чу се глас: „Изпъди ги навън,
господарят такива презира!“
Порти хлопнаха в същия час,
свойта лепта простряха тогаз
на вратаря, но той я не взе.

Пак помъкнаха морни нозе...
Слънце грееше — жар нетърпима!
Гологлави, мълвяха те: „Боже, плати му!“
И сред душния пек, и сред душния прах
аз ги гледах из пътя, додето можях.

Господарят на тоя палат
още спеше сън тих и благат.
О, ти, който си мислиш: живот благороден е
да живееш във страсти, в шега,
във игри, във разврат, в празноходене,
събуди се, върни ги сега!
Ти вкуси и това наслаждение!
Помогни им ти, дай им спасение,
но щастливият — винаги днес
мъчно вижда, че друг е злочест.
Нямаш страх ти от гръмове грозни, небесни,
а пък земните — те са във твоите ръце.
И живеят тез хора, за теб безизвестни,
с безизходна тъга във сърце.

Що ти струва, че те са в нещастие?
Що те свързва със тоя народ?
Гледаш другите ти с безучастие,
вечен празник е твоят живот.
И защо? „За драскач — забавление“,
тъй народното благо зовеш.
И живееш си ти в наслаждение,
и сред почести ти ще умреш.
В безметежна аркадска идилия
ти ще легнеш в последния ден
под чудесния свод на Сицилия,
от приятния хлад упоен,
като гледаш небето лазурно
как се къпе в морето безбурно
и от слънцето — златни следи;
очарован от дивното пение

на кристалните морски води,
окръжен от безсънното бдение
на роднини, приятел и ближен
(впрочем чакат те твоята смърт),
и праха ти — във родната твърд,
в гроб ще спуснат... Герой, но навред
от народа обиден, угрижен,
мълчешком ти ще бъдеш проклет...
От лъстците безсрамно възпет!

Но защо таз особа тревожим
зарад дребния, малкия свят?
Да излеем над него ли можем
безопасно и злоба, и яд?
Що важи, че животът е строг?
Що важи, че селякът тъй страда?
Тъй отсъдил е, казват те, бог,
на селяка това му се пада.
В механата опушена, сплута
често виждаш как пие без свест
и пиян се из пътя залута
и застане... Край роден злочест!
Покажи ми ти нейде към някой,
не съм виждал аз никъде към,
дето твоят сеятел, селяка,
не е стенал с измъчена гръд!
Стене той по поля, по долини,
стене той във тъмници и мини,
на ръце с ръждясал синджир;
стене той под купите, кръстците,
под колата, сред степната шир;
стене в хижи, от слънцето скрити,
и как стене той — можеш да видиш
пред съда, пред дворците щом идеш.
Спри край Волга: чий стон се разнася
над великата руска река?
Този стон песен наречен у нас е,

гемиджиите пеят така.
Волга, Волга! Макар многоводна,
не заливаш земята ни ти,
както мрачната скръб, всенародна,
ни залива и страшно гнети.
Де народ — там и стон... Ех, сърдечний!
Докога тия стонове вечни!
Ще се сепнеш ли някога ти,
или — роб на съдбата, закона —
ти във своя път вече се спря,
изпя песен, подобна на стона,
и духовно навеки умря?...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.